

FORNMINNESSÄLLSKAPET PÅ MÄLARÖARNA

Verksamhetsberättelse för år 2009

Styrelse

Kjell Järveborg

Ordförande

Roland Permén

Vice ordförande

Kjell Rosén

Skattmästare

Roland Eriksson

Sekreterare, bibliotekarie

Monika Berglund

Ordinarie ledamot, vice sekreterare

Annalise Detthoff

Ordinarie ledamot, Vice kassör

Inga-Greta Hjerpe

Ordinarie ledamot

Revisorer

Lars Lindahl och Bengt Pettersson som ordinarie revisorer samt Bertil Löf som suppleant.

Valberedning.

Inger Wahlbom sammankallande, Monica Skarelius ordinarie och Roger Andersson suppleant.

Sammanträden.

Årsmöte 10 mars samt att styrelsen har haft åtta protokollförda sammanträden.

Medlemsantal:

Medlemsantalet per den 31.12 2009 var 69 stycken varav två stycken är hedersmedlemmar.

Ekonomi.

Medlemsavgiften, 100 kr för enskild medlem och 50 kr för ungdomar t.o.m. 25 år.

Resultat- och balansräkning bifogas.

Studiecirkelverksamheten.

Medarrangör är Studieförbundet på Mälardalen.

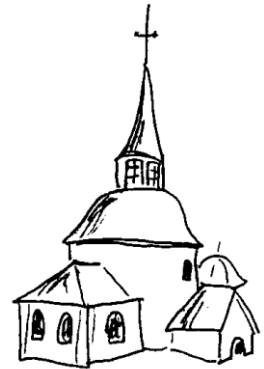
Våren och hösten ägnades åt vår runstensguide dvs. runstenarna omkring Törnby. Vi gjorde en hel del undersökningar om U45. Vi var bl.a. på ATA och fann en del intressanta uppgifter och några användbara fotografier. Vid besök där runstenen står hittade vi delar av stenen som brutits sönder av väder och vind. Detta är anmält till runverket. Vi har nu tagit fram ett underlag till en skylt för U45 som skall sättas upp under våren 2010.

Under hela våren och hösten berättade Birgitta Ulfson nya fornnordiska sagor för oss.

Promenader.

Den 18 april gjorde vi en fornminnespromenad till "Munsö centrum" dvs. kyrkan, handelsboden, skolan och Bona gård. Det blev historia i både dåtid och nutid. Det naturliga valet av guide blev Thomas Jacobsén.

Vårens andra fornminnespromenad (9 maj) gick till den märkliga Helgöboplatsen. Senare forskning ger ständigt nya idéer om platsens betydelse. En del av dessa fick vi ta del av under guidningen av arkeolog Linda Wåhländer. Efteråt blev det kaffe och hembakta bullar i Lindas mammas trädgård och en titt på hönsen och kycklingarna.

Lördagen den 12 september gjorde vi årets sista promenad, men en mycket annorlunda sådan. Vi var både på Adelsö och Birka tillsammans med Kalle runristare. Kalle visade oss Ellholmen, en plats som under vikingatiden varit en liten ö. Här tror Kalle att man brände de döda från Birka. En treudd med ett mycket tjockt brandlager tyder på det. På Björkö gick vi upp på Borgberget och tittade bort mot Ellholmen, Eldholmen? Vår vandring fortsatte mot Hemlanden där vi slogs av hur tätt alla gravar ligger.

Utflykter.

12 februari åkte vi till Historiska museet för att se Mariautställningen med en av museets guider. Utställningen var indelad i två avdelningar. Den ena var den traditionella bilden av Maria med vackra medeltida skulpturer. Den andra delen var uppbyggd kring nutida kvinnor.

Föredrag.

På årsmötet den 10 mars i samarbete med Ekerö Folkbibliotek hade vi bjudit in fil dr. och runolog Rune Palm att hålla ett föredrag om **VIKINGARNAS SPRÅK**. Man kan på ett ungefär veta hur vikingarna lät när de talade trots att runskriften då bara hade 16 tecken.

Årets andra föredrag den 28 oktober handlade om **JAKTEN PÅ JARLABANKE, STORMANNEN I TÄBY.**

För tredje året i rad har arkeolog Lars Andersson varit med i de arkeologiska undersökningarna i Broby i jakten på Jarlabankes släkt. Genom att studera runstenarnas text och analyser av gravarna i Broby tror Lars att han funnit en del av släkten Jarlabanke, bl.a. Estrid, Jarlabankes farmor.

Det sista föredraget för i år höll fil. dr. Peter Bratt, chef för Stockholms länsmuseum, som berättade om sin doktorsavhandling **”MAKT UTTRYCKT I JORD OCH STEN”**

Stora högar och maktstrukturer i Mälardalen under järnåldern .

När Peter Bratt arbetade med Ekerö kommuns kulturmiljöprogram började han intressera sig för storhögar här ute. De ligger ofta i nära anslutning till socknarnas medeltida kyrkor. Tyder detta på en kontinuitet mellan en förhistorisk elit och den medeltida aristokrati som lät bygga kyrkorna.

Skyltning av fornlämningar.

I år skyltade vi en bronsåldersgrav(Ekerö 129) i Väsbyområdet på Ekerö. Den är belägen mellan Höstrågsvägen och vattentornet.

Helgödagen

Den 5 september var det dags för Helgödagen, ett evenemang som förhoppningsvis skall återkomma varje år. Meningen med Helgödagen är att lyfta fram denna märkliga plats. Fornminnessällskapet är aktivt engagerade i hela programmet. Vi hade ordnat en eld för att kunna bränna ”turpärlor” som innebär att man på plats gör en lerpärsla som man deponerar för torkning och bränning. Sedan får man ta en pärla som är gjord av någon annan i stället för den egna. Tidigare på hösten hade vi varit i Sundby skola och lärt barnen i årskurs 4 att göra turpärlor. Det var ett mycket uppskattat besök.

Arkeolog Linda Wåhlander och botanikern Nanna Malmros gjorde en rundvandring med barn och vuxna om Helgöboplatsen och dess förhistoriska växter.

Senare på dagen i Kaggeholms kyrka höll arkeologerna Svante Fischer och Helena Viktor ett föredrag om den berömda Helgöskatten, en skatt som är internationellt ryktbar. Intresset för föredraget var mycket stort.

Hemsidan

Under året har Fornminnessällskapet bytt till en ny adress : <http://www.malero-fornminnes.se>

Med tack för det gångna verksamhetsåret.
Styrelsen för Fornminnessällskapet på Mälaröarna.
2010-01-31